

OD REDAKCJI

O kształcie współczesnego społeczeństwa decydują w dużej mierze mass-media, zwłaszcza telewizja i Internet. One dyktują mody kulturowe, kształtują mentalność społeczną i wyobraźnię, upowszechniają określony (zamierzony przez nadawcę) sposób myślenia, poglądy na całość rzeczywistości i „nowoczesny” styl życia. Przekaz medialny – jak zauważa w swoim opracowaniu ks. Jan Perszon – adresowany do tzw. zwykłego człowieka, z reguły bywa „spreparowany” w ten sposób, by wywołał skutek oczekiwany przez nadawcę. Towarzyszy więc mu jakaś forma manipulacji. Taki przekaz trafia do społeczeństwa, które – wskutek trwającej od niemal trzech wieków erozji pojęcia prawdy – w znacznej mierze hołduje relatywizmowi. Nie ma już obiektywnej prawdy, która obowiązywałaby wszystkich; każdy ma „swoją”. Konsekwencją takiego podejścia jest – jak to określił Benedykt XVI – „dyktatura relatywizmu”. Jest ona groźna dla Kościoła i jego misji – bo jest oskarżany o „narzucanie innym” swojej prawdy religijnej. Prowadzi też do faktycznego rozpadu społeczeństwa, rozumianego jako wspólnota moralna. Dlatego Kościół katolicki (Jan Paweł II, Benedykt XVI) wytrwale broni rozumu (jego zdolności do poznania prawdy) i samej prawdy, zapisanej przez Stwórcę w stworzeniu. W kontekście zwątpienia w rozum i zdolność człowieka do poznania obiektywnej prawdy, szczególnie nośna jest – rozwinęta przez Józefa Ratzingera – koncepcja Boga-Logosu i postulat „rozszerzonej racjonalności”.

Współczesną problematykę społeczną kontynuuje w swoim artykule ks. Marek Kluz, który pisze o przestrzeganiu zasad moralnych w działalności politycznej. Autor podkreśla, że chrześcijanin powinien angażować się w życie polityczne, a jednocześnie postępować zgodnie z właściwym systemem moralnym. Całą działalność polityczną trzeba pojmować w kategoriach moralnych, ponieważ w jej centrum znajduje

się zawsze człowiek i jego działanie, które może być tak dobre, jak i złe. Przestrzeganie zasad etycznych w obrębie polityki jest gwarancją właściwego funkcjonowania państwa oraz zabezpieczenia praw jednostki.

Aktualną problematykę dla Kościoła naszych czasów podejmuje w swoim opracowaniu ks. Ryszard Selejdak, który pisze nt. formacji ludzkiej i duchowej diakonów stałych. Autor zauważa, że formacja ludzka i duchowa stanowią dwa zasadnicze wymiary integralnej formacji przyszłych diakonów stałych. Formacja ludzka ma ukształtować osobowość diakonów tak, aby byli oni pomostem w spotkaniach ludzi z Jezusem Chrystusem. W tym celu mają być kształtowani do nabycia takich cech ludzkich, jak: umiłowanie prawdy, uczciwość, prawość, rzetelność, szacunek wobec każdej osoby, wierność danemu słowu, prawdziwe współczucie, zrównoważony osąd i właściwe zachowanie.

Na równie aktualną i żywo dyskutowaną kwestię, jaką jest ochrona środowiska naturalnego, zwraca uwagę w swoim artykule ks. Tomasz Dutkiewicz. Świat przyrody przez całe wieki stanowił dla człowieka środowisko, z którym musiał się on zmagać w trudnej walce o przetrwanie. Dynamiczny postęp techniczny, jakiego świadkami jesteśmy w ostatnich stuleciach, przyczynił się do powstania nowej sytuacji, w której to nie tylko przyroda zagrażać może człowiekowi, ale także i on wpływać może destrukcyjnie na stan środowiska naturalnego. Konieczność troski o środowisko naturalne wydaje się w tym kontekście czymś oczywistym i nie podlegającym dyskusji. Kontrowersje pojawiają się natomiast wraz z próbami ustalenia, w jakich postawach oraz działaniach troska ta miałaby się konkretnie wyrażać.

Z zakresu tematyki prawnej polecamy opracowanie ks. Janusza Gręźlikowskiego, który pisze nt. sporu wokół niedawnych orzeczeń NSA w sprawie apostazji polecające GIODO wydanie proboszczom nakazu odnotowania w kościelnych księgach chrztu aktu apostazji osób, które wystąpiły z Kościoła formalnym aktem. Wywołuje to spore zamieszanie, zdziwienie i rodzi niepokój w kręgach kościelnych. Powoduje bowiem, że może nastąpić wystąpienie z Kościoła i odnotowanie tego faktu w parafialnej księdze chrztów przez duszpasterza nie na podstawie określonego przez Konferencję Episkopatu Polski postępowania kanonicznego, ale na podstawie decyzji i nakazu GIODO skierowanego do proboszcza. Tym samym zostaje wprowadzona nowa, świecka procedura aktu apostazji odnoszącego się do wystąpienia z Kościoła, o której decydować będzie GIODO, a nie określona prawem procedura kościelna.

Zamieszczamy artykuł Beaty Bilickiej pt. *Zapomniane „Kompendium”?* która przypomina genezę *Kompendium Katechizmu Kościoła Katolickiego* opublikowanego w 2005 roku, krótko charakteryzuje jego strukturę i postuluje potrzebę recepcji *Kompendium* w Polsce i podaje sugestie, w jaki sposób wykorzystać je w szkolnym nauczaniu religii.

Na koniec tego działu zamieszczamy dwa opracowania o tematyce biblijnej: artykuł O. M. Paczkowskiego, który pisze o Amaleku i Amalekitach oraz artykuł Karoliny Olszewskiej podejmującej zagadnienie antagonistów Boga w Apokalipsie.

W związku z otwarciem na naszym Wydziale nowego kierunku studiów nad rodziną od tego zeszytu wprowadzamy nowy dział zatytułowany *Familia*, w którym będziemy publikować artykuły podejmujące zagadnienia rodzinne. Inauguruje go opracowanie Marcina Składanowskiego, który odpowiada na pytanie, czy rodzina przemija oraz ks. Sławomira Tykarskiego, piszącego o trudnościach w relacjach z teściami i możliwościach ich naprawy.

W dziale „Orient”, ks. Michał Sadowski pisze nt. historii chrześcijaństwa arabskiego, które ma swoją genezę w muzułmańskiej konkwistie Bliskiego Wschodu. Teologia spisana po arabsku jest wypadkową kościelnych tradycji obecnych na omawianym terenie, greckiej i syryjskiej, oraz teologii muzułmańskiej. Nie jest ona hybrydą, trzecią drogą, ale swoistą odpowiedzią na stawiane wyzwania i zagrożenia natury teologicznej. Teologia arabskich chrześcijan nie jest produktem wtórnym, czy inną wersją językową rodzimych tradycji. Jest ona nową jakością. Nowość ta osadza się na podejmowaniu zagadnień teologicznych w dialogu z islamem, z uwzględnieniem jego retoryki, kreatywnością w zakresie terminologii arabskojęzycznej oraz różnorodnością form obrony wiary i jej prezentacji.

Polecamy także lekturę sprawozdań i recenzji.

Ks. Krzysztof Konecki